СПРАВКА

за отразяване на получените предложения при обществените консултации на
законопроект за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти

Участник в обществената консултация	Предложение / Мнение	Приема/не приема предложението / мнението	Мотиви
Българска асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП)	**Предлагаме реформата на санкционния режим да бъде доведена до край и долният размер на санкцията по чл. 292, ал. 1 от ЗПФИ да бъде редуциран до 500 лв.** Би могло да се процедира по сходен начин, както е процедирано при нарушенията по MiFIR, като в чл. 290 се посочват изрично конкретни текстове от регламента (членове, параграфи, алинеи), за нарушаването на които се предвиждат вече различни по размер минимуми на санкциите. Т.е. няма да има пречка сериозните, тежки, дестабилизиращи пазара, с нанесени на инвеститорите щети нарушения, да бъдат наказвани със цялата строгост на закона, като регулаторът ще прави финална преценка за тежестта на наказанията. Друг възможен подход е да се въведат **прагове на значимост** при докладване на сделки пред регистри за транзакции. Така би бил създаден един по-структуриран и пропорционален режим, който в по-голяма степен ще отчита размерите, обхвата на финансовите операции и мащабите на дейността на съответните инвестиционни посредници. В тази връзка се предлага реформата на санкционния режим да бъде доведена до край и долният размер на санкцията по чл. 292, ал. 1 от ЗПФИ да бъде редуциран до 500 лв.	**Приема се с редакция**	Предложението на БАЛИП е възприето принципно от Комисията за финансов надзор предвид разбирането, че намаляването на долните граници на наказанията би дало възможност по-адекватно, по-пропорционално и по-справедливо да бъдат третирани случаи на неумишлени и формални нарушения на закона и/или на такива без вредоносни резултати, които не се отразяват на стабилността на пазара. Във връзка с предложението за намаляване на минималния размер на санкциите предвидени в чл. 292 от ЗПФИ, следва да се отбележи, че Дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012 съдържа различни по естеството си административни

Приложение №1			задължения, което предполага и различни по характер нарушения на тези разпоредби. Едно от тези задължения, предвидено в чл. 9, е задължението за докладване на сключени договори за деривати пред регистри за транзакции, което е сходно с предвидените в чл. 20 и 21 от Регламент (ЕС) 600/2014 задължения за докладване, за неизпълнението на които в ЗПФИ е предвидена санкция в чл. 290, ал. 1, т. 3 в размер от 1000 до 3000 лв. В този смисъл, водени от разбирането на КФН, считаме, че е целесъобразно да се уеднакви подходът при определяне на санкциите за нарушения по различни регламенти, свързани с непредставяне в срок на отчети/доклади за различни обстоятелства, както и представяне на грешни отчети/доклади. Целесъобразно е тези нарушения по различни нормативни актове да бъдат санкционирани по идентичен начин, като същевременно се отчита обстоятелството, че в дял

			втори от Регламент (ЕС) № 648/2012 се съдържат и нарушения с по-висока степен на обществена опасност, за които следва да се налагат наказания в по-висок размер. С оглед на това, в ЗИД на ЗПФИ се предлага да се намали минималният размер на предвидените в чл. 292 от ЗПФИ наказания, като по този начин административно-наказващият орган ще може да определи подходящия размер на наказанието според характера на нарушението. В ЗИД на ЗПФИ се предлага следната редакция: Чл. 292. (1) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник или в друг финансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17, буква „а“ от Закона за Комисията за финансов надзор или в нефинансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17, буква „б“ от Закона за Комисията за финансов надзор, което извърши или допусне извършването на нарушение на дял втори от Регламент (ЕС) №

			648/2012, се наказва с глоба от ~~5000~~ **1 000** до 20 000 лв., а при повторно нарушение – от ~~10000~~ **2 000** до 40 000 лв. (2) Инвестиционен посредник или друг финансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17, буква „а“ от Закона за Комисията за финансов надзор или нефинансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17, буква „б“ от Закона за Комисията за финансов надзор, който извърши нарушение на дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012, се наказва с имуществена санкция от ~~10000~~ **2 000** до 40 000 лв., а при повторно нарушение – от ~~20 000~~ **4 000** до 80 000 лв.“
	1. По § 7 от Законопроекта: Изменението следва да бъде по чл. 17, ал. 4, а не ал. 3 (техническа корекция).	**Приема се**	
	2. По §12 от Законопроекта, нова алинея 8 на чл. 49: Предлагаме текстът да бъде редактиран по следния начин: „(8) Не се счита за предоставяне на услуги или дейност по инициатива на клиента, когато инвестиционен посредник от трета държава, който не е създал клон на територията на Република България, предоставя **предлага** конкретна услуга или дейност на клиенти или потенциални клиенти, включително когато тези услуги са предоставяни **предлагани** пряко, или чрез субект,	**Приема се**	

	действащ от негово име или имащ тесни връзки с него, или от всяко трето лице, действащо от името на такъв субект.“ **Мотиви:** Смисълът на разпоредбата на чл. 42, пар. 1, ал.2 от MiFID е, че посредник от трета държава няма право да **предлага** услугите си, без да е създал клон на територията на Република България и съответно не може да ги **предоставя**. Това не е ИП от държава-членка на ЕС, който може да предлага услуги или чрез клон, или пряко, на база на свободата за предоставяне на услуги, а ИП именно от трета държава, който не се ползва от фундаменталните принципи на свободното движение на капитали и услуги в рамките на ЕС. Услуга може да бъде **предоставяна** само ако е по изрична инициатива на клиента, без да бъде **предлагана** в съответната държава-членка без установен клон.		
	3. По § 13 и § 14 от Законопроекта: Считаме, че не е необходимо да се създава нов член 65а. От гледна точка систематика предлаганите текстове по чл. 65а могат да бъдат направени като изменения и допълнения на съществуващите текстове на чл. 65. В случай, че предложението се приеме следва да се коригират всички текстове в закона с препратка към чл. 65а.	**Не се приема**	Предложеното разделение на разпоредбите отчита направени препоръки от Европейската комисия в рамките на проверка на ЗПФИ за съответствието му с Директива (ЕС) 2019/2034.
	4. По § 18 от Законопроекта: Предлагаме текстът на чл. 86, ал. 5 от ЗПФИ да бъде допълнен само с думите „съществени“, но не и да се уведомява клиентът **писмено** за промените в политиката за изпълнение. Текстът на чл. 27, § 7 от MIFID е „*Държавите членки изискват от инвестиционните посредници да уведомяват клиентите, с които имат текущи взаимоотношения, за съществените промени в правилата си за изпълнение на нареждания или в политиката си за изпълнение*.“	**Не се приема**	Изискването за уведомяване на клиентите относно политиката за изпълнение в писмен вид се съдържа в чл. 86, ал. 3 ЗПФИ, поради което в предложената ал. 5 е съобразено това изискване клиентите да бъдат уведомявани по същия начин и за съществени промени в нея. В допълнение, изискването за предоставяне на информацията на траен носител се съдържа в чл. 66 във връзка с чл. 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април

			2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива.
	5. По § 52 от Законопроекта: Считаме че допълнението на думите „или предоставя непълна или неточна информация“ не следва да се добавя в текста. Няма определени критерии кое е непълна или неточна информация. Възможно е обикновена техническа грешка или пропуск да бъдат счетени за непълна или неточна информация, което би довело до значителна глоба за инвестиционния посредник.	**Не се приема**	Предложеното допълнение на разпоредбите отчита направени препоръки от Европейската комисия в рамките на проверка на ЗПФИ за съответствието му с Директива (ЕС) 2019/2034 и по-конкретно във връзка с чл. 18, параграф 1, алинея 1, буква б) от Директива (ЕС) 2019/2034.
	6. По § 54 от Законопроекта: Не сме съгласни с предложението за създаването на нова т. 8 в чл. 296, ал. 1 от ЗПФИ, а именно добавянето на ново обстоятелство, което да отчита зам.-председателя при определяне на вида и размера на административните наказания, а именно като съобразява „8. **евентуалните системни последици от нарушението.**“ **Мотиви:** Считаме че това обстоятелство е твърде **неопределяемо** и позволяващо различни интерпретации и най-важното – тези последици не са реални, а хипотетични. Считаме за несправедливо, административният орган да НЕ отчита наличието или липсата на последици от едно нарушение при преценката за приложението на института за маловажност по чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) поради формалността	**Не се приема**	Понастоящем изискването се съдържа в чл. 290а, ал. 11. Вследствие на направена проверка за съответствието ЕК отбелязва във връзка с чл. 18, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/2034, че вземането предвид на всички относими фактори, включително изброените в ДИП, е изрично изискване само при определяне от КФН на вида и размера на административната санкция, но не и при определяне на вида на

	на административните нарушения и в контраст на това правило – административният орган **да отчита** при определяне на размера на наказанието последиците от едно нарушение, които **не** са настъпили. Като пример: ако от едно формално нарушение няма никакви последици- това няма да бъде счетено като смекчаващо обстоятелство за приложението на института за маловажност поради формалността на административните нарушения, но евентуалността в настъпване тези последици го определя като отежняващо обстоятелство при определянето на размера на наказанието, което несправедливо ще постави извършителят на нарушението в по-тежко положение- вместо спрямо него да се прекрати административната преписка с предупреждение предвид липсата на реално последици от извършването на нарушението (чл. 28 от ЗАНН), на същия този извършител се налага по-тежка санкция поради естеството на вероятните последиците от извършване на нарушението.		принудителната административна мярка по чл. 276 от ЗПФИ. С предложения ЗИД на ЗПФИ, се предлага заличаване на изискването в чл. 290а, ал. 11 и се създава нова т. 8 в чл. 296, ал. 1, която цели да отстрани липсата на съответствие с директивата**.**
Българска асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП) **Приложение № 2**	**1. По чл. 10, ал. 4 от ЗПФИ.** Предлагаме да се допълни изключението по чл. 10, ал. 4 **с дейността по хеджиране като техника за редуциране на рисковете**, т.е. инвестиционните посредници, които нямат пълен лиценз, да могат да извършват сделки по хеджиране на собствените си позиции, като например валутните позиции. Предложението е обусловено от практиката поради факта, че приходите на един посредник може да бъдат в една валута, а разходите в друга и с оглед управление на валутния си риск ИП да има възможност да хеджира своите валутни позиции чрез различни инструменти. В този смисъл предлагаме текстът на чл. 10, ал. 4 да се допълни, както следва: (4) За целите на ал. 2 и 3 поддържането на позиции във финансови инструменти извън търговския портфейл с цел инвестиране на собствен капитал, **както и използване на техники за управление на риска**, не се смята за извършване на дейност по чл. 6, ал. 2, т. 3.	**Не се приема**	Предложенията изпратени от БАЛИП с приложение № 2 следва да се обсъдят и доразвият съвместно с КФН преди предприемане на последващо изменение и допълнение на нормативната уредба, което да подлежи на обществено обсъждане.
	2. По чл. 15, ал. 4 от ЗПФИ (същата бележка е относима и **към чл. 24, ал. 3 от ЗПФИ, както и чл. 160, ал. 3 от ЗПФИ).** Предвидено е съобщение до ИП във връзка с одобрение на управителен и контролен орган, което не е получено на адреса за кореспонденция, да се оповестява на интернет страницата на КФН, като срокът за отговор от ИП се определя в зависимост от датата на това оповестяване.	**Не се приема**	Следва да се отбележи, че нормата е в съответствие с чл. 18а, ал. 10 от Административнопроцесуалния кодекс и отразява действащия към момента правен ред за уведомяване.

	Предлагаме текстът да бъде допълнен така, че оповестеното съобщение да бъде видимо от публиката постоянно и за достатъчно дълъг срок, като в самото съобщение да е отбелязано кога е направена публикацията, за да не се пропускат сроковете за реакция от страна на поднадзорните лица: „Чл. 15. (4) Когато съобщението по ал. 3 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето им тече от оповестяването на съобщението на интернет страницата на комисията. Оповестяването се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията. **Оповестяването по изречение първо следва да бъде постоянно видимо за заинтересованите лица за период не по-кратък от десет работни дни, като се посочва датата и часът на публикуването му.**“		Предложенията изпратени от БАЛИП с приложение № 2 следва да се обсъдят и доразвият съвместно с КФН преди предприемане на последващо изменение и допълнение на нормативната уредба, което да подлежи на обществено обсъждане.
	3. По чл. 34, ал. 3 от ЗПФИ. Цитираният текст гласи: “(3) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато клиент използва услугите на обвързан агент, клиентът сключва договор по чл. 82 с инвестиционния посредник.“ Считаме, че изразът не дава яснота за извършваната дейност от инвестиционния посредник и от обвързания агент. Всъщност инвестиционният посредник е този, който използва услугите на обвързания агент за целите на насърчаване на продажбите на услугите си, за което се сключва договорът по чл. 34, ал. 1 ЗПФ. ИП от своя страна предоставя инвестиционни услуги на своите клиенти (включително и чрез обвързан агент), за което се сключва договор по чл. 82 от ЗПФИ. Предлагаме с оглед по-голяма яснота текстът да се измени, както следва: **„(3) Обвързаният агент сключва от името и за сметка на инвестиционния посредник договор с клиента, на който инвестиционният посредник предоставя услуги по чл. 6, ал. 2 и 3.“**	**Не се приема**	Предложенията изпратени от БАЛИП с приложение № 2 следва да се обсъдят и доразвият съвместно с КФН преди предприемане на последващо изменение и допълнение на нормативната уредба, което да подлежи на обществено обсъждане.
	4. По чл. 82, ал. 11 от ЗПФИ. Цитираният текст от ЗПФИ гласи: „Чл. 82. (11) Инвестиционният посредник е длъжен да публикува на видно място на интернет страницата си всяко изменение и допълнение на общите	**Не се приема**	Оповестяването на датите на приемане на изменения и допълнения в публикуваните общи условия/тарифи предоставя на

	условия и/или на тарифата, съдържащи информация за датата на приемането им и датата на влизането им в сила. Публикуването на общите условия/тарифата, както и на измененията и допълненията им се извършва в срок, не по-кратък от един месец преди влизането на измененията и допълненията в сила. Инвестиционният посредник включва в договора информация за реда и начина за приемане на изменения и допълнения в приложимите към него общи условия и/или тарифа.“ Предлагаме да отпадне изискването в публикуваните Общи условия и Тарифа да се съдържа информация **за датата на приемането им**. Считаме, че това е излишна информация за клиента, при условие, че в документите е посочена **дата на влизането им в сила**. Нещо повече, клиентът може да бъде заблуден за датата, от която съответния документ е в сила, поради наличието на две дати, посочени в него.		потребителите важна информация без това да вреди на инвестиционните посредници. Не считаме, че наличието на двете непротиворечащи си дати в един документ създава условия за неяснота.
	5. По чл. 290 от ЗПФИ. Предлагаме по чл. 290, ал. 1, т. 1 текстът да се допълни, като след израза „нормативните актове по прилагане на закона“ се добави **„и на регламентите за изпълнение и на делегираните регламенти на Европейския съюз“.** **„Чл. 290.** (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение на: 1. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г., изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) член 14, ал. 2, чл. 63, ал. 4, чл. 68, ал. 1, чл. 71, ал. 1 - 12, чл. 72 - 74, 78, 79, чл. 79а, ал. 3, чл. 80, чл. 89, ал. 6, чл. 130, чл. 133, чл. 160, ал. 9, чл. 200 - 204 или на нормативните актове по прилагането на закона **и на регламентите за изпълнение и на делегираните регламенти на Европейския съюз**, се наказва с глоба в размер от 500 до 2000 лв.;“ **Мотиви:** Считаме, че нарушаване на разпоредбите на делегирани регламенти и регламенти за изпълнение следва да се приравни на нарушение на разпоредбите на нормативните актове по прилагането на закона. Съгласно разясненията, дадени от eur-lex (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=LEGISSUM%3Al14522) делегираните регламенти се приемат за допълване на някои детайли или аспекти на даден регламент или директива на ЕС. Регламентите за изпълнение се приемат за осигуряване на изпълнение на законодателство, изискващо еднакво прилагане в рамките на ЕС. Това са правни актове, чиято валидност зависи от „основния регламент“.	**Не се приема**	Не споделяме изложените мотиви за допълване на чл. 290 от ЗПФИ. Следва да се има предвид, че именно въведената в чл. 290, ал. 1 т. 16 намира приложение за описаните в предложения коментар случаи: за нарушение на приложими изисквания на регламент на Европейския съюз, доколкото друго не е предвидено в закона - от 2 000 до 500 000 лв. Конкретният размер на санкцията се определя от КФН съобразно заложените в ЗПФИ критерии и при отчитане на нарушените разпоредби на съответния делегиран регламент. Допълването на разпоредбата на т. 1 в ал. 1 на чл. 290 от ЗПФИ на практика означава

	Докато основният регламент установява основните правила, регламентът за прилагане определя някои технически разпоредби. Може да се обобщи, че гореописаните регламенти (делегирани и за изпълнение) представляват рамка по прилагане на „основните“ регламенти или директиви, поради това следва нарушенията на техните разпоредби да се приравнят към нарушенията на подзаконовите нормативни актове. Не считаме, че следва нарушенията на този тип регламенти да се наказват по чл. 290, ал. 1, т. 16, тъй като в някои случаи може да се получи определяне на по-висока глоба за нарушение на делегиран регламент към някоя директива отколкото глобата за нарушение на член от ЗПФИ, имплементиращ разпоредба на същата директива.		налагане на административна санкция за нарушение на приложим делегиран акт под заложените размери за санкциите, произтичащи от въвеждането на европейско законодателство. В допълнение, следва да се има предвид, че през 2023 г. минималния размер на санкцията е понижен от 2500 на 2000 лева.
	6. По т. 62 от §1 от Допълнителните разпоредби на ЗПФИ. Предлагаме дефиницията на „системно нарушение“ да придобие следната редакция: „62. „Системно нарушение" е налице, когато са извършени **пет** или повече административни нарушения на закона, на правото на Европейския съюз или на актовете по прилагането му в срок до една година, **установени с влезли в сила наказателни постановления.**“ **Мотиви:** Съгласно разписаното т. 62 от Допълнителните разпоредби, към настоящия момент се създава неяснота в тълкуването и приложението на понятието „системно нарушение“, а именно дали посочените „три или повече“ административни нарушения следва да са влезли в сила или е достатъчно тяхната първоначална констатация от административния орган. От една страна разписаното в т. 63 от Допълнителните разпоредби, в което изрично е посочено, че административното нарушение е повторно след неговото стабилизиране (конкретно чрез влизането в сила на наказателното постановление), предполага същия подход на законодателя и в тълкуването на понятието „системно нарушение“, а именно тяхното неоспоримо стабилизиране чрез влизането в сила на наказателното постановление. От друга страна, липсата на изрично регламентация на начина на стабилизация на административното нарушение (като влизането в сила на издаденото наказателно постановление), създава неяснота от кой момент точно следва да се брои тази стабилизация – дали от датата на съставяне на акта за установяване на административно нарушение (АУАН), дали от датата на издаване на наказателно постановление, дали от акта за прекратяване на	**Не се приема**	Съгласно установената нормативна практика в разнообразните клонове на правото „системност“ е налице при трикратното осъществяване на дадено събитие.

	административното производство чрез издаване на резолюцията, дали чрез приложение на института на маловажност по чл. 28 от ЗАНН. Считаме, че да се направи извод за системност въз основа само на три нарушения в срок до една година е изключително утежняващо обстоятелство, позволяващо дори отнемане на лицензa на ИП. Съгласно чл. 27, ал. 1, т. 9 ЗПФИ като основание за отнемане на лиценза освен нарушение на ЗПФИ са посочени нарушения на множество други закони и регламенти, т.е. обхватът на нормите, които могат да бъдат нарушени е значителен. Лицата, чиито нарушения са основание за отнемане на лиценза, освен самото ИП са и неговите представляващи, членове на управителни и контролни органи, т.е. и лицата, които могат да бъдат нарушители е значителен. Следователно е възможно на ИП, както и на лицата по чл. 12 и 13 от ЗПФИ да бъдат съставени множество на брой актове за установяване на нарушение. При **три** такива последствията могат да бъдат отнемане на лиценза на ИП.		